

Nefér. Romové si myslí, že stát se k nim nechová tak, jak by měl. Ale co teprve na Ukrajině...

parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Nefer-Romove-si-mysli-ze-stat-se-k-nim-nechova-tak-jak-by-mel-Ale-co-teprve-na-Ukrajine-740359

Jan Rychetský

29.07.2023 19:05 | Rozhovor

„Romové například vnímali, že vyplácená podpora humanitární dávky byla vyšší než příspěvek na živobytí - dávka hmotné nouze, byla vyplacena rychle na pokladně, a byl na ni nárok jednoduše pro všechny členy ukrajinské rodiny.“ Tohle sdělil ParlamentnímListům.cz Petr Bláha, oblastní vedoucí v Ústí nad Labem. „Přestože je i na Ukrajině povinná školní docházka, absence dětí ve škole tam nikoho z úřadu příliš nezajímá. Přístup ke zdravotní péči je velmi omezen. Za takřka vše se tam platí.“ To zase Jan Husák, ředitel zahraniční sekce. Oba z obecně prospěšné společnosti Romodrom, která byla založena v Praze roku 2001.

Sdílej

Foto: Vít Hassan

Popisek: **Protestní pochod: Stop pogromům proti Romům na Ukrajině, stop diskriminaci a rasismu v Evropě**

Romové necítí podporu ze strany státu. To uvedl výkonný ředitel Romodromu Nikola Taragoš v rozhovoru pro iDNES.cz. „Na problematiku plyne mnoho peněz, ale cítíme odosobnění,“ řekl také. Zeptám se naopak. Není to zčásti i vinou Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a podobných nevládních organizací, jako je třeba váš Romodrom?

Husák: Připisovat odpovědnost neziskovým organizacím za nedůslednou a špatnou politiku státu považuji za velmi nekorektní. Obdobně jako občan nemůže za špatná rozhodnutí politika, nemůže nést nezisková organizace odpovědnost za špatná rozhodnutí a realizaci politik státu. Neziskové organizace se nepodílejí na segregaci ve vzdělávání, neurčují cenu a dostupnost bytů, nejsou odpovědné za opravy domů, ulic, odklizení odpadů, bezpečnost a podobně. Toto jsou oblasti, za které odpovídají obce, kraje, stát a v případě cen a dostupnosti bydlení jde o výsledek působení trhu nebo stále chybějící zákonné normy posilující oblast dostupného bydlení.

Neziskové organizace poskytují pomoc a ochranu občanům, aby se jim dostávalo alespoň základní důstojnosti a byli uspokojováni v základních potřebách. Jejich role je v kontextu vyostřených situací zřejmá a stát si ji začíná uvědomovat právě v krizových situacích. Pokud by neziskové organizace nepůsobily v určitých místech pro určitou skupinu osob, pak by počet nespokojených lidí, které dnes vidíme na ulicích, byl daleko větší a jejich reakce by byly daleko vyhrcoanější. To, co dnes vidíme, a o čem se mluví, je hlavně problém bezpečnosti. Tím ovšem nijak nesnižujeme podíl špatných politik v oblasti inkluze a integrace. Neziskové organizace dlouhodobě, společně se členy Rady vlády pro romské záležitosti, upozorňují a kriticky vystupují vůči vládě a jejím orgánům. Pokud mohou něco dělat, pak jen takové činnosti, které stát nebo evropské zdroje podporují.

Možná při kritice Rady vlády pro romské záležitosti bychom měli společně zalovit v paměti a uvědomit si, kolik členů tohoto poradního orgánu odešlo a jaké uvedli důvody. Často to bylo zklamání z politiky vládnoucích stran nebo neochoty ke spolupráci vlády a jejích orgánů. Podívejme se také na obce a kraje a ptejme se, kolik Romů zde pracuje. Přestože se určitě nejdou například obce, které Romy zaměstnávají třeba formou veřejně prospěšných prací nebo v rolích preventistů, ptejme se zároveň, jaké mají dlouhodobé vyhlídky, pokud u nich dochází k takzvanému řetězení smluv, díky čemuž mnoho z nich o práci přišlo. A důvod? Úřad práce pro ně nevyčlenil dostatek prostředků obcím.

Přestože, jak uvádíte, bylo na integraci vyčleněno nemalé množství prostředků, lze s jistotou tvrdit, že romské neziskové organizace čerpaly z těchto prostředků v řádu několika málo procent. Otázku k čerpání je proto vhodné pokládat jiným orgánům a organizacím. Zároveň též platí, že výčet problémů, kterým Romové čelí, se v průběhu let nemění, což je skutečnost, která zasluhuje minimálně revizi dosud prováděných politik, opatření a efektivity vynaložených prostředků.

O starých ghettech se přestalo mluvit, takže v Mostě se jen přesunuly problémy z Chanova do čtvrti Stovky. Romské problémy se dostaly do médií opět s uprchlíky z Ukrajiny. Myslí

si Romové, že jim ukrajinští uprchlíci ukradli sociální náklonnost státu?

Bláha: Ano, vypadá to skutečně tak, že Romové mají pocit, že se český stát začal usilovně starat o uprchlíky z Ukrajiny a myslí si, že to nebylo a asi ani není vůči nim férové. Toto vyplývá z jejich sdělení nám jako sociálním pracovníkům. Konkrétně například vnímali, že vyplácená podpora humanitární dávky byla vyšší než příspěvek na živobytí - dávka hmotné nouze, byla vyplacena rychle na pokladně, a byl na ni nárok jednoduše pro všechny členy ukrajinské rodiny. Prostě viděli, jak si uprchlíci odnášejí z pokladen úřadu práce dost peněz, zatímco jim zmíněný úřad vyplácí peněz málo a často přes zjevné administrativní problémy. Podobně v jejich neprospěch vnímají situaci v oblasti bydlení či zaměstnání.

Proč Ukrajinci vytlačují Romy z ubytoven, jak to řekl Taragoš?

Bláha: Ukrajinci vytlačovali a asi stále vytlačují Romy z ubytoven, protože pronajímatelé měli a stále mají asi oprávněnou představu, že od Ukrajinců dostanou více peněz a pravděpodobně bez větší administrativní zátěže. Tato zkušenost, že Ukrajinci vytlačovali Romy z ubytoven, je zkušenost například z Prahy. Ale máme i jinou

konkrétní zkušenost. A to, že se majitel ubytovny angažoval ve využití této ubytovny pro Ukrajince, protože, jak bylo patrné z jeho projevu, předpokládal, že to bude představovat finanční výnos.

Slyšel jsem názory, že je to kvůli tomu, že Ukrajinci platí a chovají se lépe...

Bláha: Odůvodňující finanční pozadí se zde zdá být velmi reálné. Pravděpodobně to souvisí s tím, jakým způsobem stát financoval či zaručoval financování bydlení za Ukrajince, což se vždy muselo jevit pronajímatelům jako výhodnější než například doplatek na bydlení. Minimálně tedy do nedávné doby. O důvodu spočívajícím v jiném chování Ukrajinců lze ale těžko soudit...

Také na Ukrajině nemají Romové na různých ustláno. Jaké tam mají největší problémy?

Husák: Základní problémy, kterým čelí Romové v chudých lokalitách na Ukrajině, jsou velmi podobné ve všech postsovětských zemích Evropské unie včetně Česka. Chudoba, vysoká míra nezaměstnanosti, segregované vzdělávání, omezený přístup k vodě a dalším službám. To je výčet jen některých problémů, který můžeme použít i pro uvedený soubor zemí unie. Jinými slovy čelí problémům, kterými trpí i Romové u nás nebo na Slovensku. Tedy v těch zemích, které již při jednáních o vstupu do EU musely splnit klíčová kritéria v oblastech lidských práv, respektování a ochrany menšin. V těch zemích, které se řadí mezi vyspělé, bohaté, demokratické a k menšinám spravedlivé, pokud splnily nastíněná vstupní kritéria a dle průběžných zpráv je plní až na některé oblasti, které vykazují určité nedostatky.

Problémy, kterým jsou dnes vystaveni Romové na Ukrajině, bychom mohli vzhledem k postavení Ukrajiny a její historie očekávat. Neočekával bych však, že budou v některých oblastech až tak podobné, jako v některých zemích EU. V oblasti bydlení velmi podobné lokalitám na Slovensku. V případě segregace ve vzdělání pak i například u nás. Pro přiblížení uvedu příklad z Mukačeva, kde působíme.

Watch Video At: <https://youtu.be/wE-JiwQ7UPg>

Podle odhadů místních Romů tam žije až 16 000 Romů. Menší a procentuálně zanedbatelná část Romů žije v rodinných domech. Většina Romů však žije v otřesných podmínkách. V malých chatrčích o jedné, maximálně dvou místnostech, bez kanalizace, vody, elektřiny nebo plynu. V lokalitě nenajdete chodníky a ulice jsou z udusané hlíny a štěrku, plné psích výkalů a děr. Jen malá část dospělých Romů umí číst a psát. Podle místních učitelů navštěvují děti místní školu určenou pro Romy maximálně čtyři roky. Přestože je i na Ukrajině povinná školní docházka, absence dětí ve škole tam nikoho z úřadu příliš nezajímá. Přístup ke zdravotní péči je velmi omezen. Za takřka vše se tam platí. I proto se tam setkáváte s lidmi, kteří si nemohou dovolit léky. Setkáváte se tam s lidmi s tuberkulózou, různými nemocemi a poměrně vysokou úmrtností ve středním věku.

Před současnou válkou mnoho mužů pracovalo v zahraničí. Ostatně práci v zahraničí využívalo a využívá velká část obyvatel z Ukrajiny. Muži pracující v zahraničí zajišťovali určitou část svého měsíčního příjmu živobytí nejen pro svou rodinu, ale též pro další členy širší rodiny. V reakci na současnou válku jim však byla tato možnost práce zakázána a přes hranice se vzhledem ke zpřísněným podmínkám bez potřebných dokumentů nedostanou. Lidé proto trpí mnohem větší chudobou a není neobvyklé, pokud se setkáte s lidmi, zvláště s dětmi, které i několik dní nejedly. Mohl bych o životních podmínkách hovořit mnohem déle. Pokud se s nimi chcete alespoň částečně seznámit, můžete se podívat na některá videa, která jsme uveřejnili na YouTube kanále Romodromu.

Líbil se Vám tento článek?

Nezávislost naší redakce můžete podpořit peněžitým darem v jakékoliv výši bankovním převodem na účet:

123 - 4175230287/0100

QR kód obsahuje údaje k platbě, výši částky si určete sami.

Redakci PL můžete podpořit i zakoupením předplatného.
Předplatitelům nezobrazujeme reklamy.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete.
Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

reklama

Článek obsahuje štítky

Romové , Ukrajina , Romodrom

Ukrajina (válka na Ukrajině)

Zprávy z bojiště jsou v reálném čase těžko ověřitelné, ať již pocházejí z jakékoliv strany konfliktu. Obě válčící strany z pochopitelných důvodů mohou vypouštět zcela, nebo částečně nepravdivé (zavádějící) informace.

Stručné informace týkající se tohoto konfliktu aktualizované ČTK několikrát do hodiny naleznete na této stránce. Redakční obsah PL pojednávající o tomto konfliktu naleznete na této stránce.

autor: **Jan Rychetský**

PhDr. Michael Rataj, Ph.D. byl položen dotaz

Důchodová reforma

Já tomu moc nerozumím, když se zvyšuje počet odpracovaných let, aby člověk měl nárok na důchod, znamená to, že ti, co nestudují půjdou do důchodu dřív, protože většina z nich nastoupí do práce dřív? A co maminky na mateřské. Těm se bude mateřská do odpracovaných let započítávat?

Odpověď na tento dotaz zajímá celkem čtenářů: 20

Další články z rubriky

19:05 Nefér. Romové si myslí, že stát se k nim nechová tak, jak by měl. Ale co teprve na Ukrajině...

„Romové například vnímali, že vyplácená podpora humanitární dávky byla vyšší než příspěvek na živoby...

10:35 Špička? Leda tak v prů****. Okamura kvůli Fialovi zotřil slovník

21:31 Ukrajinská mouka. Dostane se k vám domů, ani to nepoznáte. Kobza odhadl jak

17:50 Elektronické volby? Horší než korespondenční. Manipulace. K tomu 16letí k volbám? Obavy jsou zde

4:44 „Objeví se běženci a peníze jsou!“ Pravda o Romech a Ukrajincích. Aktivista, co psal Zelenskému

18:42 Tunelování zdravotníků za dveřmi, varuje poslanec a lékař
Síla. Co nevyšlo Julínkovi, to teď navlékli přes cizince